

Kontekstitieto kiehtoi Jaikun kehittäjää

8.6.2007 12:21 — Aleksis Moisio aleksi.moisio@sanoma.fi

Jos filosofian tohtori Mika Raento olisi saanut rahoituksen ensimmäiseen tutkimussuunnitelmaansa, Jaikua ei olisi ehkä keksitty koskaan. 40 000 Jaiku-käyttäjän onneksi Raento turvautui vaihtoehtoon b, koska oli kiinnostunut sulautetusta eli ubiikista tietotekniikasta.

Raento väitteli 29. toukokuuta tohtoriksi Helsingin yliopiston matemaattis-luonnontieteellisestä tiedekunnasta.

Jaiku on kännykän ja netin välityksellä toimiva suomalainen mikrobloggeripalvelu. Sen avulla toisensa tuntevat ihmiset voivat seurata, mitä ja missä heidän ystävänsä parhaillaan puuhaavat sekä tuottaa samalla tietoa itsestään. Älypuhelimille suunnatun Jaikun on povattu olevan seuraava suomalainen menestystarina.

- Jaikun ajatuksena on tehdä kännykän avulla kerätystä tiedosta yhteinen resurssi mulle ja mun kavereille, Raento sanoo.

Kontekstitieto kiehtoi

Jaiku sai alkunsa osana Suomen Akatemian ProAct-tutkimusohjelmaa, jossa tarkasteltiin ennakoivaa tietotekniikkaa. Ajatuksena oli parantaa esimerkiksi puheluiden onnistumista. Moni soitto epäonnistuu väärän kontekstin vuoksi, kun vastaanottaja ei pysty tai on haluton vastaamaan puhelimeen.

Saadakseen tietoa puheluiden onnistumisesta Raento ohjelmoi Nokian S60-sarjan puhelimille sopivan ohjelman vuonna 2002 työskennellessään tutkijana Tietotekniikan tutkimuslaitos HIIT:ssä. Ohjelma keräsi tietoa soittoprofiileista, puhelimen sijainnista ja viimeistä käyttökerrasta kuluneesta ajasta.

- Huomasimme, että puhelut onnistuivat kaikkein varmimmin silloin, kun puhelimen edellisestä käyttökerrasta oli kulunut vain vähän aikaa, Raento sanoo.

Samaan aikaan Taideteollisessa korkeakoulussa oli kehitelty mobiililaitteille soveltuva metatiedon ja valokuvien jakeluohjelma Aware. Raento yhdisti kaksi projektia

yhdeksi ohjelmaksi. Syntyi Meaning, jonka avulla kännykän omistaja saattoi postittaa suosittuun Flickr-kuvapalveluun paikkatiedolla varustettuja valokuvia. Raento näki Meaningissä kaupallista potentiaalia.

Toukokuussa 2006 Raento tapasi Nokialta lähteneen **Jyri Engeströmin** Reboot-tapahtumassa Kööpenhaminassa. Sosiologin koulutuksen saanut Engeströmin suunnitelmat kävivät yksiin Raennon kanssa. Pian Raento työskenteli Jaikussa.

Twitter ei toimisi Suomessa

Maaliskuussa 2007 avattu Jaiku kerännyt käyttäjiä eri puolilta maailmaa. He kertovat toisilleen ja maailmalle, mitä ja missä he tekevät. Jaikun pahin kilpailija on amerikkalainen Twitter, joka nousi tänä keväänä huimaan suosioon. Se käyttää hyväkseen tekstiviestejä. Raento sanoo Twitterin olevan lähempänä tavallista käyttäjää, koska se toimii vanhemmillakin puhelimilla.

- En kuitenkaan usko, että Twitter toimisi Suomessa. Ylimääräiset tekstiviestit häiritsisivät sitä tarkoitusta, johon tekstiviestejä nyt käytetään, Raento toteaa.

Jaiku on hyvä renki, mutta huono isäntä

Samalla kun Jaiku on herättänyt ihastusta, se on ruokkinut pelkoja yksityisyyden katoamisesta. Kokematon Jaiku-käyttäjä kun voi paljastaa itsestään jotain sellaista, mitä hän ei oikeasti haluaisi kertoa aivan jokaiselle vastaantulijalle. Väitöskirjassaan Raento perehtyi juuri yksityisyyden hallintaan.

- Oletimme aluksi, että tällainen palvelu toisi mukanaan hirveästi yksityisyyden hallintaan liittyviä ongelmia. Mutta lopulta ongelmia ei juuri syntynytkään, Raento sanoo.

Moni oppii käyttämään Jaikua itseään hyödyttävällä tavalla. Raento kertoo, että esimerkiksi teini-ikäiset oppivat nopeasti hyödyntämään Jaikun tapaa kertoa omistajan liikkeistä.

Mutta entä sitten? Kuka haluaa kertoa omista arkiaskareistaan?

- Väitöstutkimuksessani havaitsin, että ihmisillä on tarve kertoa itsestään. Ihmiset tavallaan esittävät itseään muille, Raento sanoo. Kertomalla tekemisistään Jaikussa, käyttäjä rakentaa kuvaa persoonallisuudestaan muille.

- Sillä, että menen johonkin ravintolaan, on merkitystä mun identiteetin kannalta, Raento sanoo.

<http://www.digitoday.fi/mobiili/2007/06/08/kontekstityto->

[kiehtoi-jaikun-kehittajaa/200714118/66](#)